

Obr. 1. Víťazná fotografia súťaže *People's Landscapes 2013* v sekcii *Globalised Landscapes* s titulom *Reminiscences*. Foto: Radovan Pondelík

line na webovej stránke UNISCAPE. Príspevky s veľmi vysokou vedeckou kvalitou sú odporúčané na publikovanie v karentovanom časopise *European Planning Studies* (<http://www.tandfonline.com/toc/ceps20/current>). Najbližší seminár sa uskutoční v októbri 2014 a organizuje ho Univerzita v Liège v Belgicku na tému *Neglected Landscapes (Zanedbané krajiny)*. V roku 2012 sa účastníci druhého seminára *The Careggi Seminars* dohodli na vytvorení pracovnej skupiny mladých výskumníkov a doktorandov s názvom *Young Landscape Researches' Working Group* (Pracovná skupina mladých výskumníkov krajiny). Každý účast-

ník si môže vytvoriť vlastný profil na webovej stránke (www.atlas.eu) a prostredníctvom blogového fóra alebo individuálne konzultovať svoje výskumné témy. Na stretnutí valného zhromaždenia v roku 2011 v Las Palmas na Kanárskych ostrovoch zástupca univerzity Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Paris-La Villette navrhol zorganizovanie UNISCAPE konferencie. Úsilie vyvrcholilo veľmi úspešnou konferenciou *Landscape and Imagination. Towards a New Baseline for Education in a Changing World* (Krajina a predstavivosť. Smerom k novým základom pre vzdelávanie v meniacom sa svete). Konferencia sa kona-

la v máji 2013 v Paríži s počtom 250 účastníkov z 30 krajín z celého sveta. Okrem vedeckých aktivít zameraných na výučbu a výskum, UNISCAPE každoročne organizuje medzinárodnú fotografickú súťaž *People's Landscapes* pre študentov siete univerzít UNISCAPE. V porote súťaže môžu byť každý rok iní členovia organizácie, ktorí rozhodnú o víťazovi. V roku 2013 sa ním stal študent z Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene Radovan Pondelík (obr. 1). Okrem spoločných aktivít prebieha spolupráca prostredníctvom mnohých individuálnych pracovných stretnutí, predná-

šok či výmenných pobytov študentov a učiteľov. Aktuálne pripravujeme spoluprácu s Univerzitou vo Florencii. V rámci stretnutí sa riešia aj ponuky publikovania v zahraničných žurnáloch, aj mimoeurópskych. Takto sme získali bezplatnú možnosť publikovania v časopise *Landscape Architecture* (China), ktorý je vedený v *China Knowledge Resource Integrated Database* (Čínska databáza integrovaných zdrojov poznatkov). Výhodou je publikovanie článku v angličtine aj čínštine, čo výrazne rozširuje dopad výskumu. Pracovné stretnutia umožňujú nadviazať aj kontakty so zástupcami ďalších spolupracujúcich organizácií. Takto sme získali ďalšie cenné kontakty, či členstvá v iných organizáciách. Často sa stretávame so zástupcami organizácie EUCALAND (*European Culture Expressed in Agricultural Landscapes*), Le NOTRE (*Thematic Network Project in Landscape Architecture*), IALE (*International Association for Landscape Ecology*), ale aj s partnermi z FASLA (*Fellow in the American Society of Landscape Architects*). V neposlednom rade je prínosom aj propagácia aktivít domácej univerzity v zahraničí prostredníctvom týchto organizácií.

Autorka vyslovuje poďakovanie Kultúrnej a edukačnej grantovej agentúre (KEGA) MŠVVŠ SR za finančnú podporu projektu č. 011TUZ-4/2012 pri spracovaní príspevku.

Ing. Martina Slámová, PhD., *slamova@tuzvo.sk*

Katedra plánovania a tvorby krajiny Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen

RECENZIE

Šesť časopisov o bioinváziách a inváziách zavlečených organizmoch

Články o inváziách nepôvodných druhov v súčasnosti uverejňujú

takmer všetky biologicky orientované časopisy. Aktuálnosť a naliehavosť riešenia biotických invázií vyvolala potrebu založenia nových časopisov tematicky zameraných na nepôvodné a osobitne invadujúce nepôvodné druhy organizmov (INDO).

Biological Invasions vydáva renomované vydavateľstvo vedeckých knižných publikácií a časopisov Springer od roku 1999. V posledných rokoch vychádza 12 čísel ročne. Časopis publikuje vedecké a prehľadové syntetizujúce články o vzoroch a pro-

cesoch biotických invázií v suchozemských, sladkovodných a morských (vrátane brakických) ekosystémoch. Venuje sa tiež otázkam manažmentu a politiky vo vzťahu k programom ochrany prírody a celosvetovej ameliorácie a regulácie invázií. Publikuje aj špeciálne čísla z vedeckých konferencií a workshopov. Je dostupný na internete a v tlačenej forme.

Aquatic Invasions vychádza štvrťročne v tlačenej a elektronickej verzii. Vydavateľom je Regionálne euro-ázijské stredisko biologických invázií (REABIC) v Helsinkách. Je to verejne dostupný recenzovaný medzinárodný časopis zameraný na biotické invázie na súši i pobrežných vodných ekosystémoch celého sveta.

Začal vychádzať v roku 2006 z iniciatívy Medzinárodnej limnologickej spoločnosti (SIL), pracovnej skupiny pre vodné invázne druhy – Working Group on Aquatic Invasive Species (WGAIS) s podporou integrovaného projektu ALARM European Commission Sixth Framework Programme for Research and Technological Development. Poskytuje fórum pre profesionálnych pracovníkov vo výskume vodných nepôvodných druhov. Zameriava sa na vzory šírenia druhov, vrátane rozširovania areálov s globálnou zmenou, trendy v nových introdukciách a zakladaní populácií, populačnú dynamiku, ekologické a evolučné dôsledky, predpovede nových invázií a pokroky v určovaní a taxonómii druhov.

BioInvasions Records je verejne dostupný medzinárodný časopis s rýchlym publikovaním výsledkov terénneho výskumu biotických invázií vo vodnom a suchozemskom prostredí. Prednostne publikuje články s údajmi o výskyte nepôvodných druhov. Umožňuje okamžité publikovanie prvých správ o invadujúcich druhoch a iné podobné údaje potrebné pre online databázy, podporu rozhodnutí a včasné varovné systémy. Prispieva k promptnému rozširovaniu informácií a hodnoteniu rizík bioinvázií, tiež ku koordi-

novanej eradikácii nových invadujúcich druhov.

Časopis vychádza od novembra 2011 ako pokračovanie elektronickej prílohy *Aquatic Invasions Records*, ktorá vychádzala v časopise *Aquatic Invasions* v rokoch 2010 – 2011. Vydavateľom je Regionálne euro-ázijské stredisko biologických invázií – REABIC v Helsinkách.

Management of Biological Invasions je tretím časopisom, ktorého vydavateľom je REABIC. Podobne ako predchádzajúce dva, je to verejne dostupný medzinárodný časopis zameraný na aplikovaný výskum nepôvodných druhov a biotických invázií vo vodnom a suchozemskom prostredí.

Vytvára prepojenie medzi vedeckým výskumom a využitím vedeckých poznatkov v rozhodovaní, regulácii a manažmente v územiach introdukcie inváznych druhov a ochrany biodiverzity. Okrem pôvodných výskumných článkov o aplikovaných otázkach časopis publikuje technické správy o nových technológiách manažmentu inváznych druhov a tiež zborníky z medzinárodných podujatí o tejto problematike.

Zameriava sa prednostne na otázky pokroku v manažmente vodných a suchozemských inváznych nepôvodných druhov, ich včasného zistenia a monitorovania, na pokroky v politike a v regulácii inváznych nepôvodných druhov, tiež ich riadenia a eradikácie, o informačných systémoch a informačnom manažmente, ochrane biodiverzity a pod.

Rosijiskij žurnal biologičeských invázij (*Rossiiskiy Zhurnal Biologičeskikh Invasij*), ktorý začal vychádzať v roku 2008 v ruštine, publikuje pôvodné vedecké práce zaoberajúce sa biologickými inváziami nepôvodných druhov v suchozemských i vodných ekosystémoch. Zaoberá sa opisom a monitoringom invázneho procesu (správy o nálezoch organizmov za hranicami prírodného rozšírenia, rýchlosti naturalizácie), posu-

dzovaním rizika invázie. K nosným témam patria tiež genetické, evolučné a ekologické dôsledky biotických invázií zavlečených druhov i prezentácia údajov aplikovaného výskumu (nový vývoj, modelovanie, výsledky výskumu, databázy). Od roku 2010 je dostupný online v anglickej verzii ako **Russian Journal of Biological Invasions**. Vydáva ho vydavateľstvo Springer. V roku 2014 vychádza 5. ročník vo vydavateľstve MAIK Nauka/Interperiodica v spolupráci s Pleiades Publishing Ltd. a s podporou Ruskej akadémie vied.

Neobiota, monografickú sériu zborníkov z medzinárodných vedeckých konferencií o biotických inváziách, ktoré vydával Ústav ekológie Technickej univerzity v Berlíne (v rokoch 2002 – 2009 vyšlo 8 zväzkov), poznajú mnohí slovenskí a českí biológovia, predovšetkým botanici. Od roku 2011 pod týmto názvom vychádza nový verejne dostupný časopis *Neobiota*. Publikuje recenzované príspevky z výskumu zavlečených druhov a biotických invázií, vrátane vodných a suchozemských živočíchov, rastlín, húb a mikroorganizmov. Využíva všetky výhody otvoreného prístupu (*open access*) časopisu, vrátane bezprostredného publikovania na internete po dokončení posudzovania rukopisov príspevkov. Časopis vydáva Pensoft, v roku 2011 vyšli tri čísla (9,10 a 11), odvtedy vychádza ako štvrťročník. Naďalej publikuje zborníky z konferencií *Neobiota* a špeciálne monotematické čísla.

Verejne dostupné časopisy majú viac výhod, ale finančnú ťarchu vydania príspevku nesie autor, pričom výška poplatku za publikovanie jednej strany je ešte podmienená minimálnym počtom strán, resp. minimálnym poplatkom.

Prof. RNDr. Pavol Eliáš, CSc.,

pavol.elias@uniag.sk

Katedra ekológie Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Mariánska 10, 949 76 Nitra